

پاسخ تشریحی تحلیل و مقاومت

دکترای ۱۴۰۰

دکتر زرفام

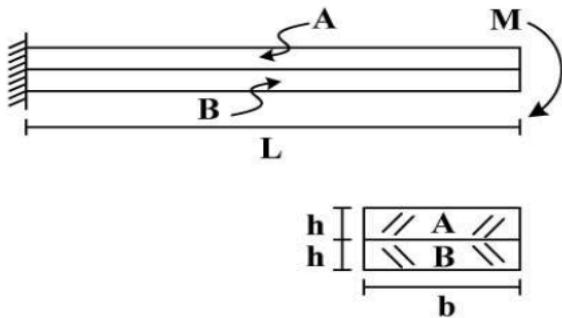
@Dr_Zarfam

[instagram.com/Dr_Zarfam](https://www.instagram.com/Dr_Zarfam)

سوال (۱)

دو تیر A و B مطابق شکل زیر به صورت گیردار به تکیه‌گاه متصل هستند. تحت اثر لنگر انتهایی M، تیرها بدون اصطکاک روی یکدیگر می‌لغزند بدون آنکه تماسشان را از دست دهند. اگر سهم تیر A از M و M_B سهم تیر B از M باشد، در صورتی که $E_A = \frac{1}{2}E_B$ و $M = \frac{1}{6}E_A b h^3$ ، آنگاه بین M_A و M_B کدام رابطه برقرار است؟

$$\frac{M}{2M_A} - \frac{M}{M_B} = 1 \quad (1)$$

$$\frac{M_A}{2M} - \frac{M_B}{M} = 1 \quad (2)$$

$$\frac{M}{2M_B} - \frac{M}{M_A} = 1 \quad (3)$$

$$\frac{M_B}{2M} - \frac{M_A}{M} = 1 \quad (4)$$

پاسخ سوال (۱) گزینه ۱ (دشوار)

با توجه به اینکه دو ضلع به یکدیگر متصل نمی‌باشند، رابطه شعاع انحنای دو مقطع برابر

$$\rho_B + h = \rho_A \quad \text{است با :}$$

• از طرفی مطابق با رابطه (***) در کلاس مقاومت مصالح داریم :

$$\rho = \frac{EI}{M} \Rightarrow \frac{(EI)_B}{M_B} + h = \frac{(EI)_A}{M_A} \Rightarrow \frac{E_B \times \frac{bh^3}{12}}{M_B} + h = \frac{E_A \times \frac{bh^3}{12}}{M_A}$$

$$\Rightarrow h = E_A \times \frac{bh^3}{12} \left(\frac{1}{M} - \frac{2}{M_B} \right) \quad (I)$$

$$M = M_A + M_B \Rightarrow \frac{1}{6}E_A b h^3 = M_A + M_B \quad \text{• از طرفی داریم :}$$

$$\Rightarrow E_A b h^3 = 6(M_A + M_B) \quad (II)$$

• از ترکیب روابط I و II داریم :

$$\Rightarrow h = \left(\frac{6(M_A + M_B)}{12} \right) \times h \times \left(\frac{1}{M_A} - \frac{2}{M_B} \right)$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{M}{2} \left(\frac{1}{M_A} - \frac{2}{M_B} \right) \Rightarrow \left[\frac{M}{2M_A} - \frac{M}{M_B} = 1 \right]$$

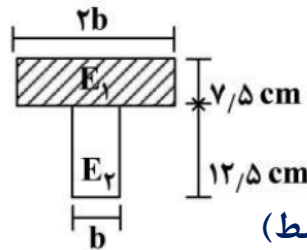
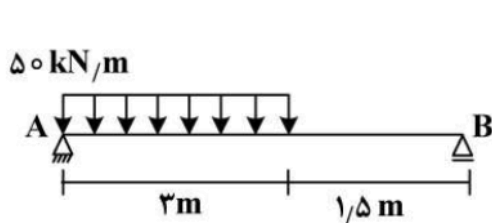
• دقت شود که فرض طراح محترم این است که مرکز انحنای هر دو مقطع، یک نقطه باشد. در صورتی

که این فرض برقرار نباشد جواب سوال در گزینه‌ها نیست.

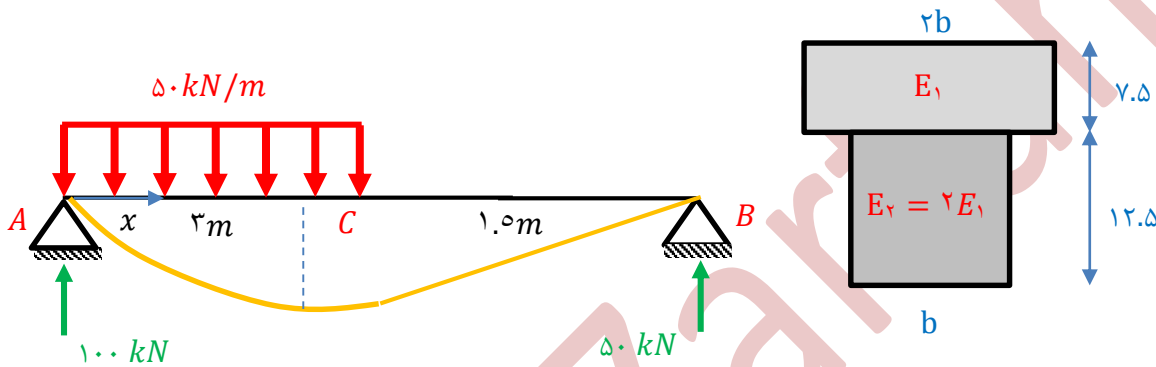
سوال ۲

سطح مقطع تیر AB از دو مصالح با مدول الاستیسیته $E_1 = 100 \text{ GPa}$ و $E_2 = 200 \text{ GPa}$ تشکیل شده است. اگر تنش مجاز مصالح $\sigma_1 = 80 \text{ MPa}$ و $\sigma_2 = 120 \text{ MPa}$ باشد، حداقل مقدار b چند سانتی متر است؟

- (۱) ۶/۲۵
- (۲) ۱۲/۵
- (۳) ۱۸/۷۵
- (۴) ۲۵

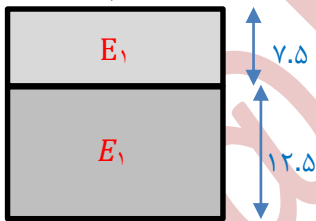
پاسخ سوال ۲ گزینه ۲ (متوسط)

$$V(x) = 0 \Rightarrow 100 - 50 \times x = 0 \Rightarrow x = 2m \text{ محل لنگر حداکثر}$$

$$M_{max} = 100 \times 2 - 50 \times 2 \times \frac{2}{2} = 100 \text{ kN.m}$$

- مطابق با نمودار لنگر سازه نشان داده حداکثر مقدار لنگر وارد بر مقطع برابر با 100 kN.m است.
- ابتدا مقطع را به یک مقطع همگن تبدیل نموده و ضریب تبدیل را مطابق زیر محاسبه میکنیم:

$$n = \frac{E_2}{E_1} = 2$$

- حال مقدار حداکثر تنش را در هر یک از مصالح بررسی می کنیم:

$$\sigma_{max}^2 = \frac{MC}{I} \times n \leq \sigma_{max}^{all} \Rightarrow (100 \times 10^5) \times \frac{10}{\frac{1}{12}(2b)(20)^3} \times 2 \leq 120000$$

$$\Rightarrow b \geq 12.5$$

$$\sigma_{max}^1 = \frac{MC}{I} \leq \sigma_{max}^{all} \Rightarrow (100 \times 10^5) \times \frac{10}{\frac{1}{12}(2b)(20)^3} \leq 80000$$

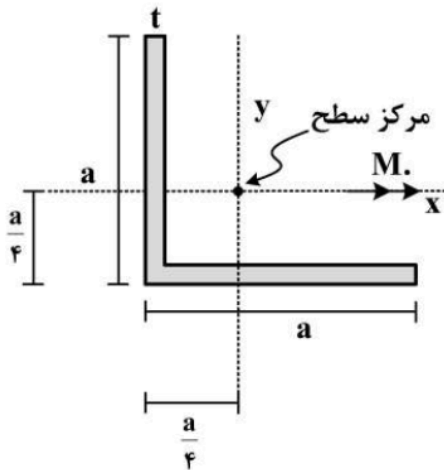
$$\Rightarrow b \geq 9.375$$

سوال (۳)

در مقطع داده شده ممان اینرسی حداکثر ۴ برابر ممان اینرسی حداقل است. مقدار تنش خمشی حداکثر چند

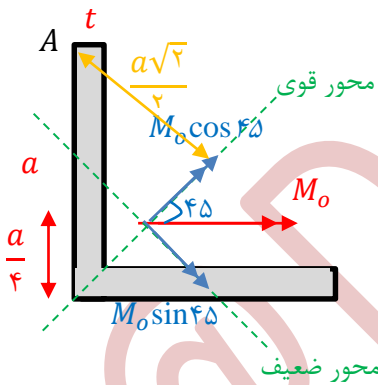
برابر $\frac{M_o a}{I}$ است؟ ($I_{max} = 4I_{min} = 4I$)

- (۱) $\frac{3\sqrt{2}}{8}$
- (۲) $\frac{\sqrt{2}}{8}$
- (۳) $\sqrt{2}$
- (۴) $\frac{3}{8}$

پاسخ سوال (۳) گزینه ۴ (دشوار)

- دقت شود که نبشی داده شده تحت خمش دو محوره می باشد و لذا برای محاسبه حداکثر تنش عمودی در مقطع نبشی که در نقطه A رخ می دهد داریم:

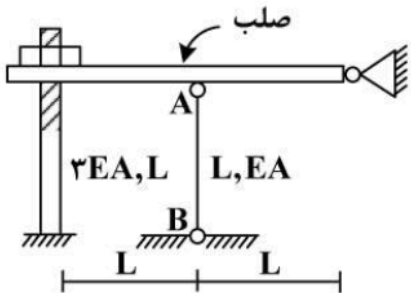
$$\sigma_{max}^A = \frac{(M \cos 45) \left(\frac{a\sqrt{2}}{2} \right)}{I_{\text{قوی}} (= 4I)} + \frac{(M \sin 45) \left(\frac{a\sqrt{2}}{4} \right)}{I_{\text{ضعیف}} (= I)} = \frac{3M_o a}{8I}$$

سوال (۴)

در سازه زیر مهره به گونه‌ای محکم شده است که تنشی در سازه ایجاد نمی‌گردد، چنانچه مهره به اندازه یک دور دیگر محکم گردد و دمای میله AB به مقدار 20°C افزایش یابد، نیروی ایجاد شده در میله AB (بر حسب kg)

کدام است؟ (گام پیچ 2mm ، $\alpha = 10^{-4} \frac{1}{^{\circ}\text{C}}$ ، $EA = 130 \frac{\text{ton}}{\text{cm}^2}$ ، $L = 1\text{m}$)

- (۱) ۱۸۰
- (۲) ۲۴۰
- (۳) ۳۶۰
- (۴) ۴۸۰

پاسخ سوال (۴) گزینه ۳ (دشوار)

• با نوشتن رابطه تعادل حول گره D خواهیم داشت:

$$F_C \times 2L = F_A \times L$$

$$\Rightarrow F_A = 2F_C = F$$

• حال به عنوان رابطه سازگاری و با توجه به رابطه تالس داریم:

$$\Delta_C = 2\Delta_A$$

$$\Rightarrow \left[\frac{F_C L}{3EA} - n \times \delta_{\text{مک}} \right] = 2 \left[\alpha \Delta T L - \frac{F_A L}{EA} \right] \Rightarrow$$

$$\frac{\frac{F}{2} \times 100}{3 \times (130)} - 1 \times 0.2 \text{cm} = 2 \left[10^{-4} \times 20 \times 100 - \frac{F \times 100}{130} \right]$$

$$\Rightarrow F = 0.36 \text{ton} = 360 \text{kg}$$

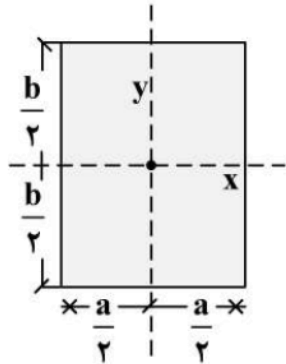
$$\Rightarrow F_A = F = 360 \text{kg}$$

دقت شود که در صورت سوال واحد $EA=130 \text{ ton}$ باید باشد.

سوال ۵)

در مقطع مستطیلی زیر چنانچه قطر مقطع همواره مقداری ثابت باشد، نسبت $\frac{a}{b}$ چقدر باشد تا مقاومت خمشی

حول محور x حداکثر گردد؟

- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $\sqrt{3}$
- (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
- (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

پاسخ سوال ۵) گزینه ۴ (متوسط)

$$\sigma_{\max} = \frac{M}{S} \leq \sigma_{all} \Rightarrow M \leq S\sigma_{all}$$

- با توجه به رابطه فوق برای حداکثر شدن مقدار مقاومت خمشی می‌بایست اساس مقطع حداکثر شود پس داریم:

$$S_{\max} = \left(\frac{ab^2}{6} \right)_{\max}$$

- با توجه به اینکه مقدار قطر مقطع ثابت (برابر با d) فرض شده می‌توان b را بر حسب a به صورت زیر تعریف نمود:

$$a^2 + b^2 = d^2 \Rightarrow b^2 = d^2 - a^2$$

- حال رابطه اساس مقطع را بر حسب a باز نویسی نموده و با مشتق گیری نسبت a مقدار a را محاسبه می‌کنیم:

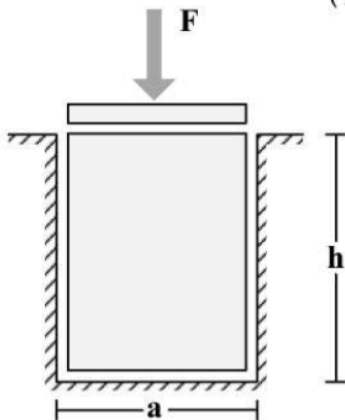
$$S_{\max} = \left(\frac{a(d^2 - a^2)}{6} \right)_{\max} \xrightarrow{\frac{dS}{da}=0} \frac{d^2}{6} - \frac{2a^2}{6} = 0 \Rightarrow a = d/\sqrt{3}$$

$$a = \frac{d}{\sqrt{3}} \Rightarrow b = \sqrt{\frac{2}{3}} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

سوال ۶)

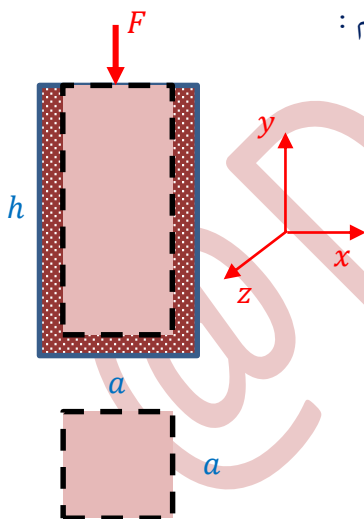
یک قطعه فولادی با سطح مقطع مربعی به ابعاد $a \times a$ و ارتفاع h مطابق شکل زیر در داخل یک حفره بدون اصطکاک قرار دارد. قبل از بارگذاری قطعه فولادی به صورت کامل در تماس با جداره‌های حفره است (بدون ایجاد تنش)، اگر نیروی F با واسطه یک صفحه صلب به صورت یکنواخت در بالای قطعه فولادی اعمال شود، تغییر ارتفاع قطعه فولادی (Δh) ، کدام است؟ (ضریب پواسون قطعه ν و مدول الاستیسیته قطعه E)

- (۱) $-\frac{Fh}{a^2 E} (1 - \nu^2)$
- (۲) $-\frac{Fh}{a^2 E} \frac{(1 - \nu)(1 + 2\nu)}{1 - \nu}$
- (۳) $-\frac{Fh}{a^2 E} \frac{(1 + \nu)(1 - 2\nu)}{1 - \nu}$
- (۴) $-\frac{Fh}{a^2 E}$

پاسخ سوال ۶) گزینه ۳ (متوسط)

با توجه به اینکه اطراف قطعه فولادی در جهات X و Z بسته می‌باشد داریم:

$$\varepsilon_x = \frac{1}{E} (\sigma_x - \nu(\sigma_y + \sigma_z)) = 0$$

$$\varepsilon_z = \frac{1}{E} (\sigma_z - \nu(\sigma_y + \sigma_x)) = 0$$

$$\Rightarrow \sigma_x = \sigma_z = \frac{\nu}{1 - \nu} \sigma_y$$

$$\varepsilon_y = \frac{1}{E} (\sigma_y - \nu(\sigma_x + \sigma_z)) = \frac{1}{E} \left(\sigma_y - \frac{2\nu^2}{1 - \nu} \sigma_y \right)$$

$$= \frac{1}{E} \frac{(1 + \nu)(1 - 2\nu) - F}{1 - \nu} \frac{1}{a^2}$$

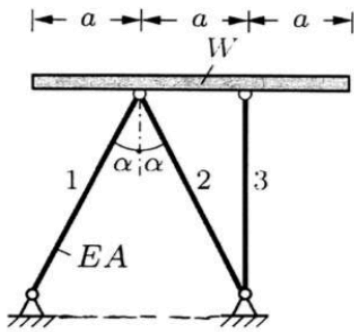
$$\Delta h = \varepsilon_y \times h$$

بنابر این مقدار Δh برابر است با:

$$\Rightarrow \Delta h = -\frac{(1 + \nu)(1 - 2\nu) Fh}{1 - \nu} \frac{1}{Ea^2} \text{ (کاهش طول)}$$

سوال ۷) یک تیر صلب با وزن W بر روی ۳ میله الاستیک با صلبیت EA مطابق شکل قرار داده می‌شود. زاویه شیب تیر صلب (B) نسبت به افق تحت اثر وزن تیر چقدر است؟

$$\frac{2 \cos \alpha - 1}{4 \cos \alpha} \cdot \frac{W \cot \alpha}{EA} \quad (1)$$

$$\frac{2 \cos^3 \alpha - 1}{4 \cos^3 \alpha} \cdot \frac{W \tan \alpha}{EA} \quad (2)$$

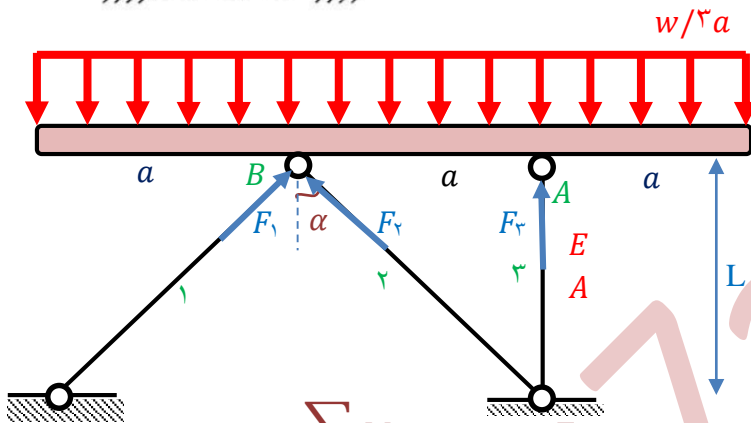
$$\frac{\cos^3 \alpha - 1}{2 \cos^3 \alpha} \cdot \frac{W \cot \alpha}{EA} \quad (3)$$

$$\frac{2 \cos^3 \alpha - 1}{4 \cos^3 \alpha} \cdot \frac{W \cot \alpha}{EA} \quad (4)$$

پاسخ سوال ۷) گزینه ۴ (متوسط)

با توجه به اینکه سازه معین استاتیکی

(ایزو استاتیک) هست داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_3 \times a = w \times \cdot \Delta a \Rightarrow F_3 = \frac{w}{3} \quad (\text{فشاری})$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_1 \sin \alpha = F_3 \sin \alpha \Rightarrow F_1 = F_3$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_1 \cos \alpha + F_3 \cos \alpha + F_1 = w \Rightarrow 2F_1 \cos \alpha + \frac{w}{3} = w$$

$$\Rightarrow F_1 = F_3 = \frac{w}{4 \cos \alpha} \quad (\text{فشاری})$$

(جابجایی قائم گره A):

$$\delta_A = \Delta_3 = \frac{F_3 L}{EA} = \frac{wL}{3EA}$$

(جابجایی قائم گره B):

$$\delta_B = \frac{\Delta_1}{\cos \alpha} = \frac{F_1 L / \cos \alpha}{EA \cos \alpha} = \frac{\frac{w}{4 \cos \alpha} \times L / \cos \alpha}{EA \cos \alpha} = \frac{wL}{4 \cos^3 \alpha EA}$$

دوران میله صلب:

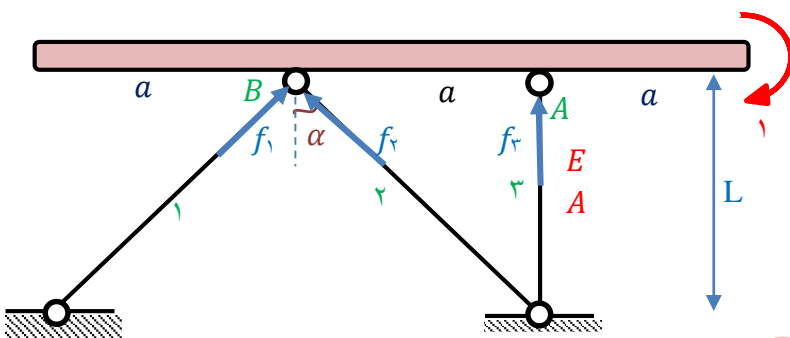
$$\theta = \frac{\delta_A - \delta_B}{a} = \frac{\frac{wL}{3EA} - \frac{wL}{4 \cos^3 \alpha EA}}{a} = \frac{2 \cos^3 \alpha - 1}{4 \cos^3 \alpha} \frac{wL}{EAa} \xrightarrow{\frac{L}{a} = \cot \alpha} \theta = \frac{2 \cos^3 \alpha - 1}{4 \cos^3 \alpha} \times \frac{w \cot \alpha}{EA}$$

این سوال را از روش کارمجازی نیز می‌توان حل نمود.

ادامه پاسخ سوال (۷)

- حل سوال به روش کار مجازی :
- ابتدا سازه واحد را رسم میکنیم :

- مشابه قبل برای محاسبه f_1 ، f_2 و f_3 محاسبه می‌گردد :

$$f_3 = \frac{1}{a}$$

$$f_1 = f_2 = \frac{1}{2a \cos \alpha}$$

$$1 \times \theta = \sum \frac{fFL}{EA} = \frac{1}{EA} \left[\left(\frac{1}{2a \cos \alpha} \right) \left(-\frac{w}{2 \cos \alpha} \right) \times 2 \times \frac{l}{\cos \alpha} + \frac{1}{a} \times \frac{w}{2} \times L \right]$$

$$\frac{L}{a} = \cot \alpha \implies \theta = \frac{2 \cos^2 \alpha - 1}{2 \cos^2 \alpha} \times \frac{w \cot \alpha}{EA}$$

سوال ۸)

تیری که از مصالح با رفتار الاستیک خطی ساخته شده، تحت دو بارگذاری به طور جداگانه قرار می‌گیرد. شعاع انحنای یک نقطه تحت بارگذاری اول برابر ۴۵m و تحت بارگذاری دوم برابر ۹۰m در جهت انحنای ناشی از بارگذاری اول است. چنانچه این تیر به طور هم‌زمان تحت دو بارگذاری مذکور قرار گیرد، شعاع انحنای تیر آن نقطه چندمتر است؟

۴۵ (۱)

۳۰ (۲)

۱۳۵ (۳)

۷۵ (۴)

پاسخ سوال ۸) گزینه ۲ (ساده)

• مطابق با رابطه (***) خمش داریم:

$$M_1 = \frac{EI}{\rho_1} = \frac{EI}{45}$$

$$M_2 = \frac{EI}{\rho_2} = \frac{EI}{90}$$

$$M_T = M_1 + M_2 \Rightarrow \frac{EI}{\rho_T} = \frac{EI}{\rho_1} + \frac{EI}{\rho_2}$$

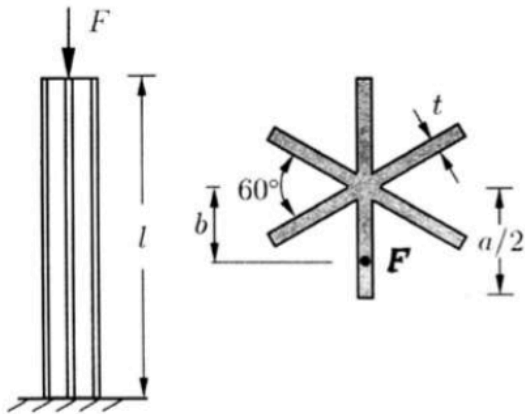
$$\Rightarrow \frac{1}{\rho_T} = \frac{1}{\rho_1} + \frac{1}{\rho_2}$$

$$\Rightarrow \rho_2 = 20m$$

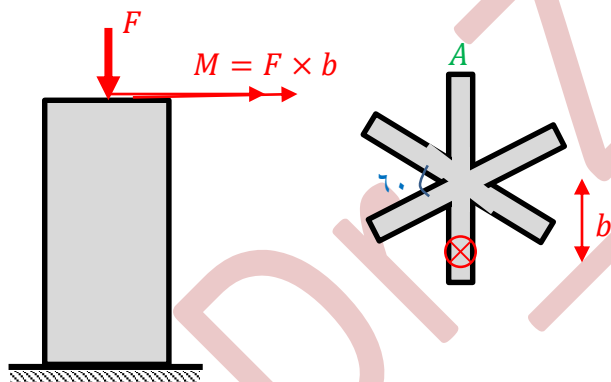
سوال ۹)

یک ستون کوتاه با سطح مقطع ستاره مانند که در آن ضخامت اجزاء خیلی کوچک تر از ابعاد سطح مقطع است ($t \ll a$) با خروج از مرکزیت b تحت نیروی فشاری F قرار گرفته است. حداکثر b به شرطی که هیچ نقطه از ستون تحت کشش قرار نگیرد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{a}{12}$
- (۲) $\frac{5a}{36}$
- (۳) $\frac{5a}{72}$
- (۴) $\frac{a}{6}$

پاسخ سوال ۹) گزینه ۱ (متوسط)

• برای اینکه هیچ نقطه ای از ستون تحت کشش قرار نگیرد حداکثر تنش کششی که در نقطه A ایجاد می شود صفر گردد پس داریم:

$$\sigma_A = -\frac{F}{A} + \frac{MC}{I} = 0 \Rightarrow$$

$$-\frac{F}{3at} + \frac{(Fb) \times \left(\frac{a}{3}\right)}{\left(\frac{1}{12}ta^3 + 2 \times \frac{1}{12}ta^3 \times \sin^2 30^\circ\right)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{F}{3at} = \frac{12 Fb}{3 a^3 t}$$

$$\Rightarrow b = \frac{1}{12} a$$

سوال (۱۰)

میله AB به طول L با سطح مقطع جدار نازک نشان داده شده تحت گشتاور گسترده پیچشی یکنواختی به شدت $t_0 \frac{N.m}{m}$ قرار دارد، زاویه پیچش نقطه B بر حسب $\frac{t_0 L^3}{G\pi R^4}$ کدام است؟ (G مدول برشی مصالح است و

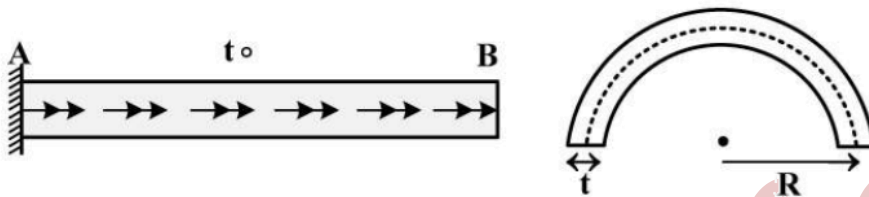
$$(t = \frac{1}{20} R)$$

۶۰۰۰ (۱)

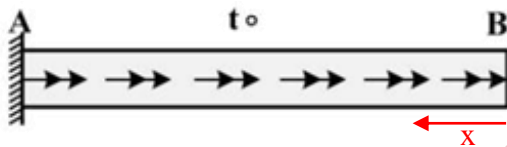
۱۲۰۰۰ (۲)

۱۶۰۰۰ (۳)

۲۴۰۰۰ (۴)

پاسخ سوال (۱۰) گزینه ۲ (متوسط)

ابتدا مقدار J این مقطع جدار نازک باز را محاسبه می کنیم:

$$J = \frac{1}{3} L_i t^3 = \frac{1}{3} \pi R \left(\frac{R}{20}\right)^3$$

با توجه به تغییرات لنگر در طول تیر برای محاسبه زاویه پیچش داریم:

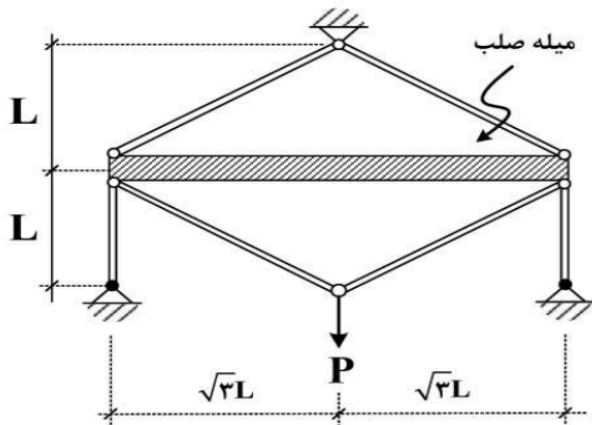
$$\varphi_B = \varphi_{B/A} = \int_0^L \frac{T(x) dx}{GJ} = \int_0^L \frac{(t_0 x) dx}{G \times \frac{1}{3} \pi R \left(\frac{R}{20}\right)^3} = \frac{L^3}{2} \frac{t_0}{G \times \frac{1}{3} \pi R \left(\frac{R}{20}\right)^3}$$

$$\Rightarrow \varphi_{B/A} = 12000 \frac{t_0 L^3}{G\pi R^4}$$

سوال (۱۱)

در سازه زیر، تغییر مکان محل اثر بار چه ضریبی از $\frac{PL}{EA}$ است؟ (سطح مقطع تمام اعضا A و مدول الاستیسیته آن‌ها E است).

آن‌ها E است.

- (۱) $\frac{4}{9}$
- (۲) $\frac{40}{9}$
- (۳) $\frac{20}{9}$
- (۴) $\frac{22}{9}$

پاسخ سوال (۱۱) گزینه ۲ (متوسط)

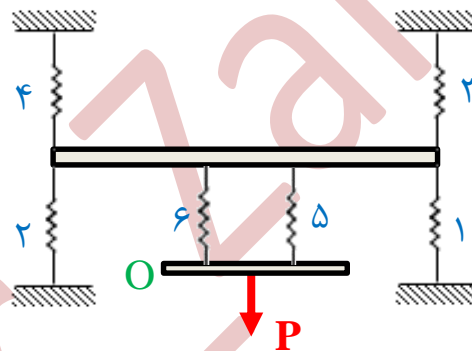
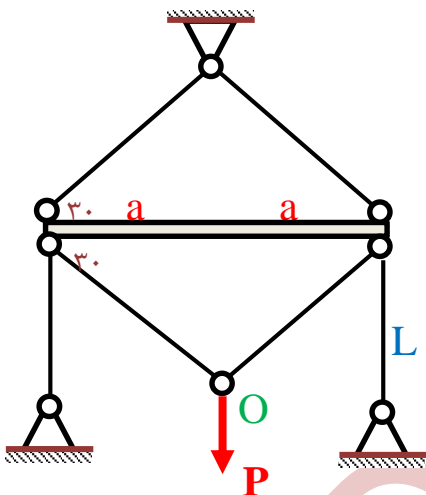
این سوال را می‌توان از روش سازگاری و سختی حل نمود.

از روش سختی می‌توان سازه را

به سازه روبرو تبدیل نمود آنگاه

سختی فنرها به صورت زیر

خواهد بود:

$$K_1 = K_2 = \frac{EA}{L} ; K_3 = K_4 = \frac{EA}{2L} \cos^2 60^\circ = \frac{EA}{4L} ; K_5 = K_6 = \frac{EA}{2L} \cos^2 60^\circ = \frac{EA}{4L}$$

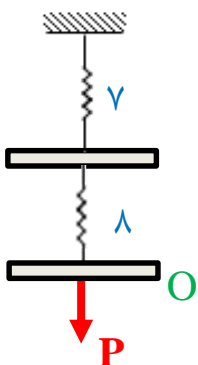
با توجه به موازی بودن فنرهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ باهم و فنرهای ۵ و ۶ باهم، سازه به شکل زیر ساده سازی شده و

سختی فنرهای معادل ۷ و ۸ برابر است با:

$$K_7 = K_1 + K_2 + K_3 + K_4 = \frac{9EA}{4L} ; K_8 = K_5 + K_6 = \frac{1EA}{4L}$$

با توجه به برابر بودن نیروهای دو فنر ۷ و ۸، این دو فنر باهم

سری هستند پس جابجایی قائم برابر است با:

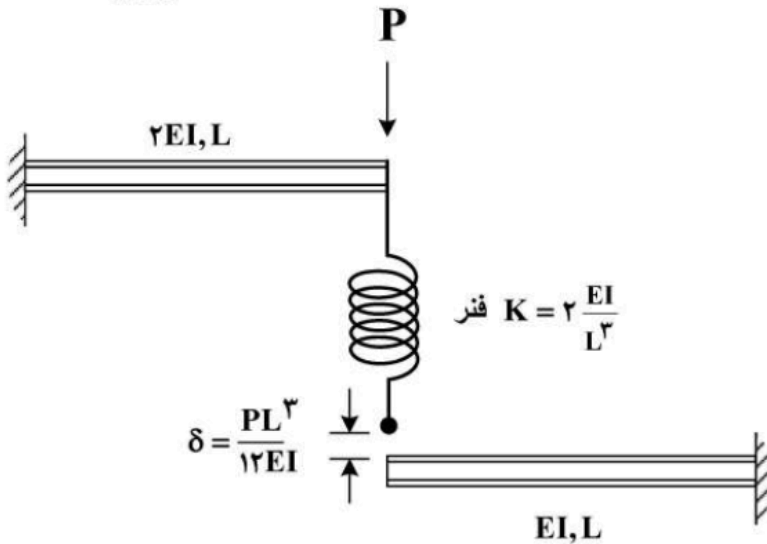

$$\delta_o = \frac{P}{K_7} + \frac{P}{K_8} = \frac{4PL}{EA} + \frac{4PL}{9EA} = \frac{40PL}{9EA}$$

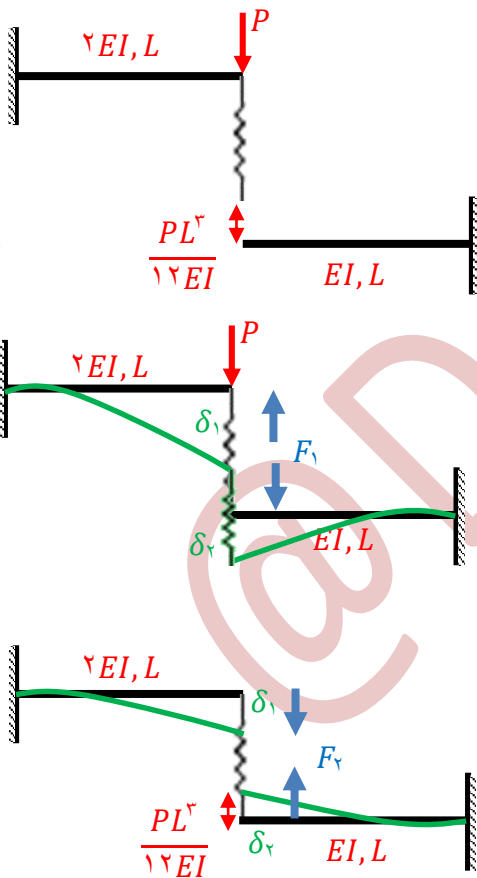
سوال ۱۲)

در شکل زیر نیروی فنر پس از اعمال بار P چقدر خواهد بود؟ (فاصله فنر و تیر پایین قبل از اعمال بار برابر $\frac{PL^3}{12EI}$ است).

- (۱) $\frac{P}{4}$
- (۲) $\frac{P}{6}$
- (۳) $\frac{3}{4}P$
- (۴) $\frac{P}{12}$

پاسخ سوال ۱۲) گزینه ۴ (متوسط)

ابتدا سازه را با بارگذاری P و بدون خطای ساخت تحلیل میکنیم

$$\delta_1 - \delta_2 = \delta_{\text{فنر}} \Rightarrow \frac{(P - F_1)L^3}{3(2EI)} - \frac{F_1 L^3}{3EI} = \frac{F_1}{K} = \frac{F_1 L^3}{2EI}$$

$$\Rightarrow F_1 = \frac{1}{6}P \text{ (فشاری)}$$

حال سازه را بدون بارگذاری و فقط با خطای ساخت فرس میکنیم:

$$\delta_0 = (\delta_1 + \delta_{\text{فنر}}) + \delta_2 \Rightarrow \frac{PL^3}{12EI} = \left(\frac{F_2 L^3}{3(2EI)} + \frac{F_2 L^3}{3EI} \right) + \frac{F_2 L^3}{2EI}$$

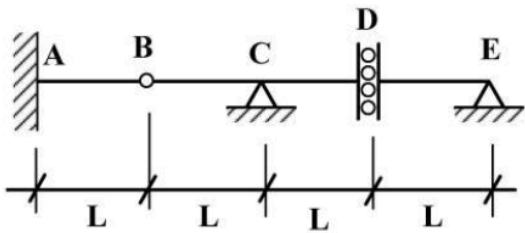
$$\Rightarrow F_2 = \frac{1}{12}P \text{ (کششی)}$$

مطابق با رابطه جمع اثر قوا داریم:

$$F_{\text{فنر}} = F_1 + F_2 = -\frac{P}{6} + \frac{P}{12} = \left[-\frac{P}{12} \text{ (فشاری)} \right]$$

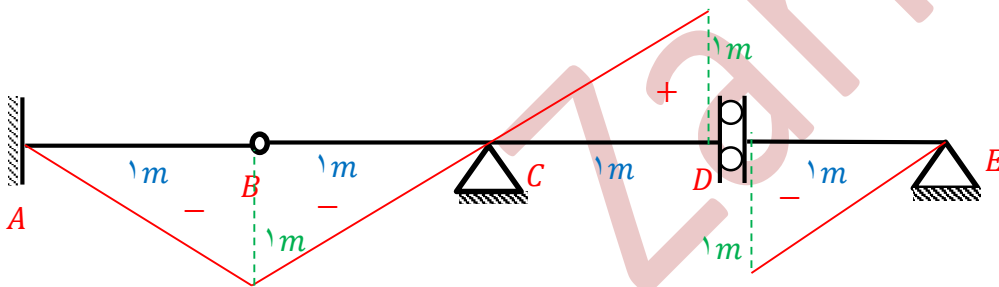
سوال ۱۳) اگر بار زنده با شدت $8 \frac{kN}{m}$ و بار مرده با شدت $5 \frac{kN}{m}$ بر تیر زیر وارد شود، با فرض $L = 1 m$ حداکثر مقدار لنگر تکیه‌گاه A (بر حسب $\frac{kN}{m}$) چقدر خواهد بود؟ (بار زنده در نواحی مختلف تیر و با طول دلخواه قابل اعمال است).

- (۱) ۵
- (۲) ۱۳
- (۳) ۱۷
- (۴) ۲۶

پاسخ سوال ۱۳) گزینه ۳ (ساده)

ابتدا نمودار خط تاثیر لنگر تکیه‌گاه A را رسم میکنیم ($L = 1 m$)

بار مرده بر روی تمامی دهانه‌ها و بار زنده روی دهانه‌های AB، BC و DE قرار خواهد گرفت پس داریم:

$$M_{maxA} = w_d \times \left(\frac{L \times L}{2} + \frac{L \times L}{2} + \frac{L \times L}{2} - \frac{L \times L}{2} \right) + w_l \times \left(\frac{L \times L}{2} + \frac{L \times L}{2} + \frac{L \times L}{2} \right)$$

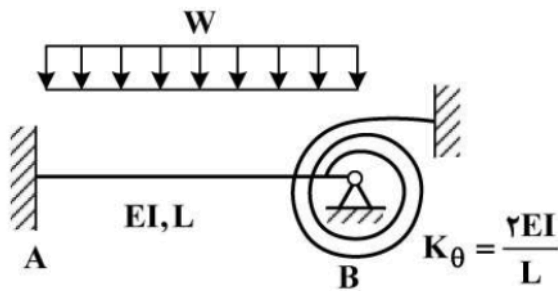
$$= w_d L^2 + \frac{3}{2} w_l L^2 = 5 \times 1 + \frac{3}{2} \times 8 \times 1 = 17 kN.M$$

دقت شود که واحد لنگر $kN.m$ می‌باشد و نه مطابق صورت سوال kN/m

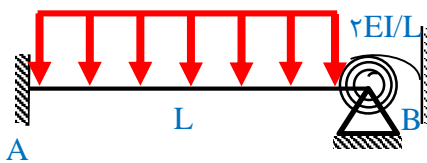

سوال (۱۴)

در شکل زیر لنگر در تکیه‌گاه A چه ضربی از WL^2 است؟

- (۱) $\frac{1}{9}$
 (۲) $\frac{1}{18}$
 (۳) $\frac{1}{36}$
 (۴) $\frac{5}{36}$

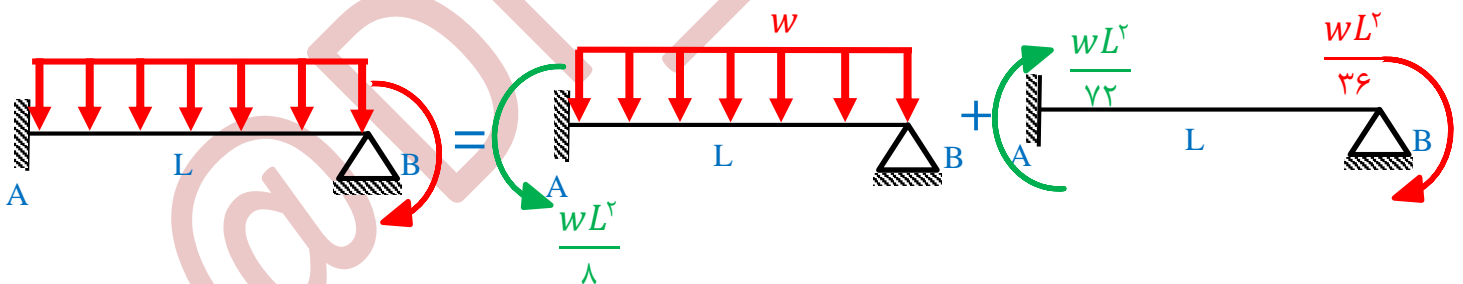

پاسخ سوال (۱۴) گزینه ۱ (متوسط)

• مطابق با رابطه سازگاری در گره B داریم:

$$\theta_{B \text{ فنر}} = \theta_{\text{گره}} \Rightarrow \frac{wL^3}{48EI} - \frac{M_B L}{4EI} = \frac{M_B}{K} = \frac{M_B L}{2EI} \Rightarrow M_B = \frac{wL^3}{36}$$

• حال برای محاسبه لنگر A، مطابق با جمع اثر قوا داریم: $M_A = \frac{wL^3}{8} - \frac{M_B}{2} = \frac{wL^3}{8} - \frac{wL^3}{72} = \frac{11wL^3}{72} = \frac{wL^3}{9}$

• حل سوال به روش شیب افت:

$$M_{BA} = \frac{2EI}{L} \left(2\theta_B \left(= -\frac{M_{BA}}{K} \right) + \theta_A (= 0) \right) + \frac{wL^3}{12} \Rightarrow M_{BA} = \frac{wL^3}{36}$$

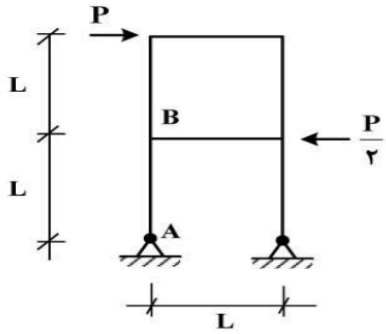
$$M_A = M_{AB} = \frac{2EI}{L} \left(2\theta_A (= 0) + \theta_B \left(= -\frac{M_{BA}}{K} \right) \right) - \frac{wL^3}{12} \Rightarrow M_A = \frac{wL^3}{9}$$

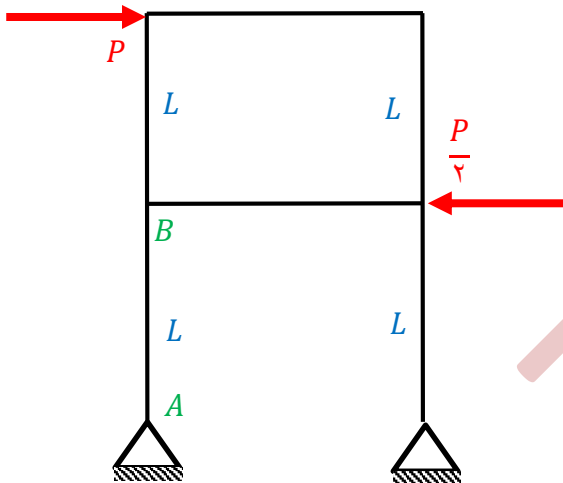
اختلاف زاویه دوران بین دو گروه A و B در سازه نشان داده شده در اثر بارهای وارده چه مضربی از $\frac{PL^2}{EI}$ است؟

سوال ۱۵

(EI برای تمامی اعضا یکسان است.)

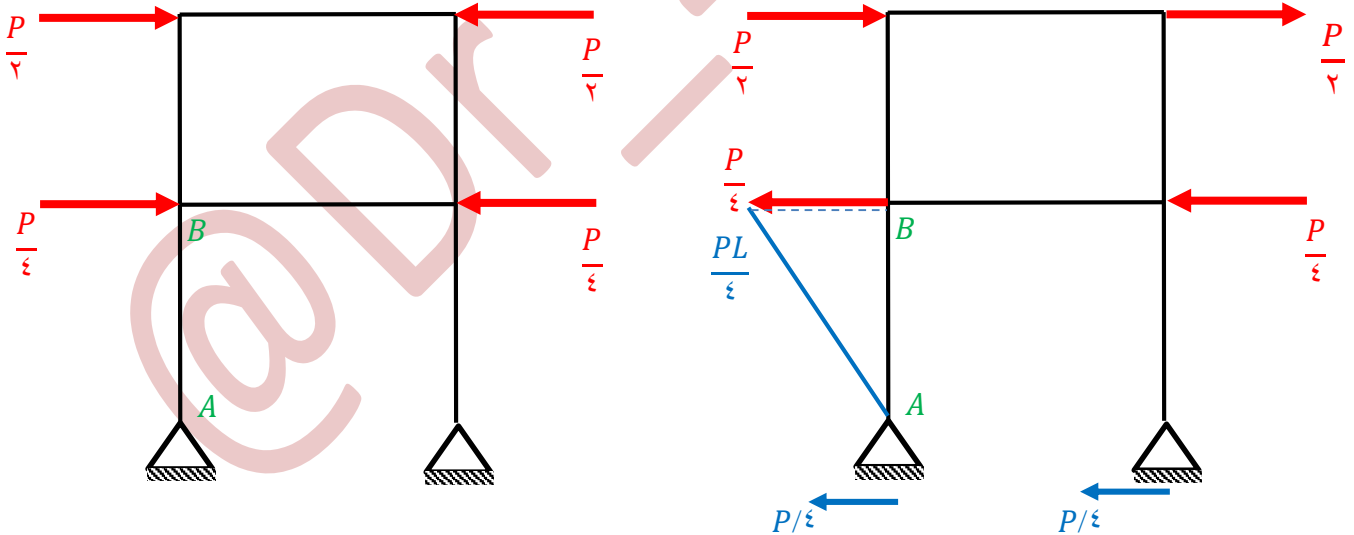

- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{1}{3}$
- (۳) $\frac{1}{4}$
- (۴) $\frac{1}{8}$

پاسخ سوال ۱۵) گزینه ۴ (متوسط)

• سازه را به یک سازه متقارن مستقیم و یک سازه متقارن معکوس تبدیل میکنیم پس داریم :

• مطابق با قانون هیچی (!) در سازه متقارن مستقیم هیچ دوران در اعضا ایجاد نمی شود و در

سازه متقارن معکوس با توجه به عکس العمل افقی A و نمودار لنگر خمشی ستون AB داریم :

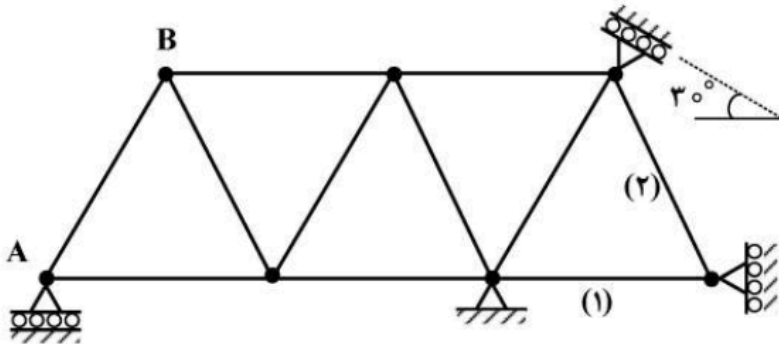
قانون اول سطح لنگر

$$\theta_{A/B} = \frac{A_M}{EI} = \frac{\frac{PL}{4} \times L}{2EI} = \frac{PL^2}{8EI}$$

سوال (۱۶)

در خرابی نشان داده شده چنانچه تکیه‌گاه A به مقدار ۱cm نشست رو به پایین داشته باشد و دمای میله‌های ۱ و ۲ به مقدار $20^\circ C$ افزایش یابد، تغییر مکان قائم گره (B) چند سانتی‌متر است؟ ضریب انبساط حرارتی $\alpha = 10^{-5} / ^\circ C$ و طول تمام میله‌ها یکسان و برابر با ۲m است.

$EA = 10^5 \text{ kg}$ صلبیت محوری میله‌هاست.

(۱) ۰٫۷۵

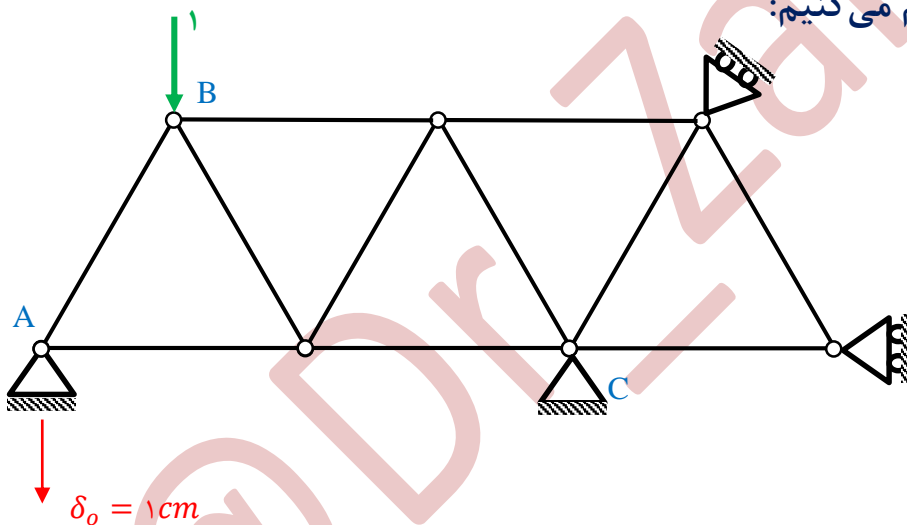
(۲) ۰٫۵

(۳) ۱

(۴) ۱٫۵

پاسخ سوال (۱۶) گزینه ۱ (متوسط)

سازه واحد را مطابق شکل رسم می‌کنیم:

• برای محاسبه عکس العمل قائم A، میتوان تعادل لنگر حول گره C نوشت پس داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 1 \times 3 = R_{VA} \times 4 \Rightarrow R_{VA} = \frac{3}{4} \uparrow$$

• مطابق با رابطه کار مجازی داریم:

$$1 \times \Delta_{VB} + W_R = 1 \times \Delta_{VB} - \frac{3}{4} \times 1 = 0 \Rightarrow \Delta_{VB} = +\frac{3}{4} \downarrow$$

دقت شود که حرارت در این خرابی فقط در میله ۲ ایجاد نیرو می‌کند که نیروی میله ۲ در سازه واحد صفر می‌باشد، بنا براین تاثیری در تغییر مکان قائم گره B ندارد.

سوال (۱۷)

در تیر نشان داده شده لنگر M چه ضربی از $\frac{EI\Delta_o}{L^2}$ باشد تا، یک سوم میانی تیر به طور کامل در تماس با کف

صلب قرار گیرد؟ (ثابت EI)

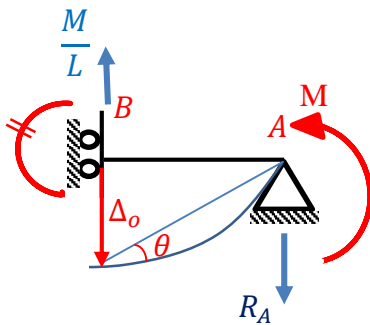
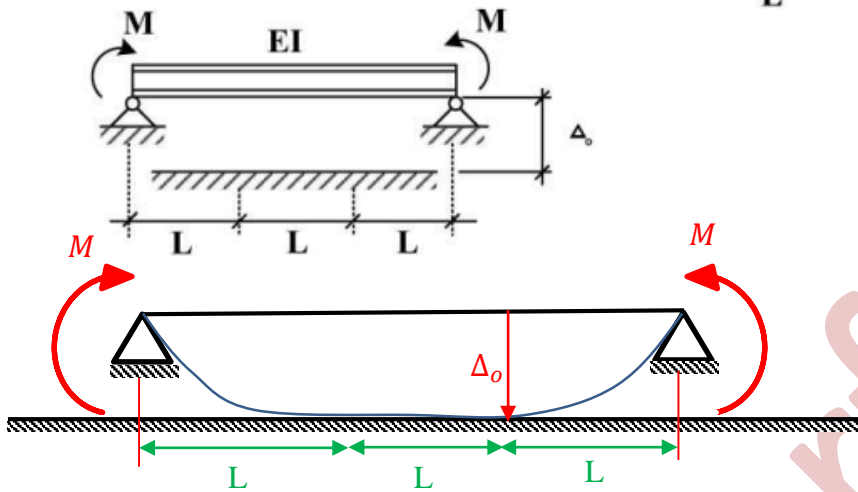
۲ (۱)

۳ (۲)

۶ (۳)

۹ (۴)

پاسخ سوال (۱۷) گزینه ۳ (دشوار)

• با توجه به اینکه $1/3$ میانی تیر سطح تخت می باشد داریم :

$$M = \frac{EI}{\rho(\rightarrow \infty)} \Rightarrow M_B = 0$$

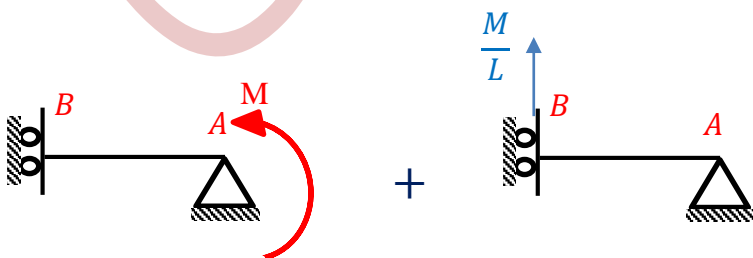
• با توجه به اینکه شیب نمودار تغییر شکل در

B صفر می باشد می توان قسمت AB از تیر معادل زیر در نظر گرفت:

• با نوشتن تعادل لنگر داریم :

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow R_A \times L = M \Rightarrow R_A = \frac{M}{L}$$

• بنابراین مطابق جمع اثر قوا و روابط حفظی می توان نوشت :

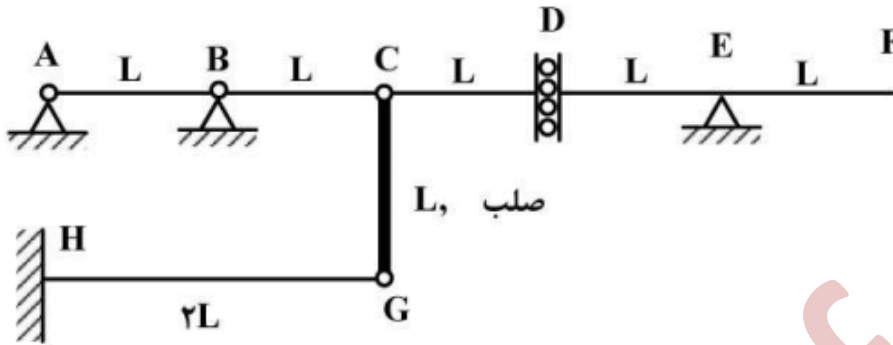

$$\Delta_o = \frac{ML^2}{2EI} - \frac{\left(\frac{M}{L}\right)L^2}{3EI} \Rightarrow M = \frac{6EI\Delta_o}{L^2}$$

سوال ۱۸)

روی عرشه AF از سازه نشان داده شده، بار گسترده با شدت W و طول دلخواه عبور می‌کند. حداکثر جابجایی قائم گره C بر حسب $\frac{WL^4}{EI}$ کدام است؟ (صلبیت خمشی تمام اعضاء EI است.)

۸ (۱)

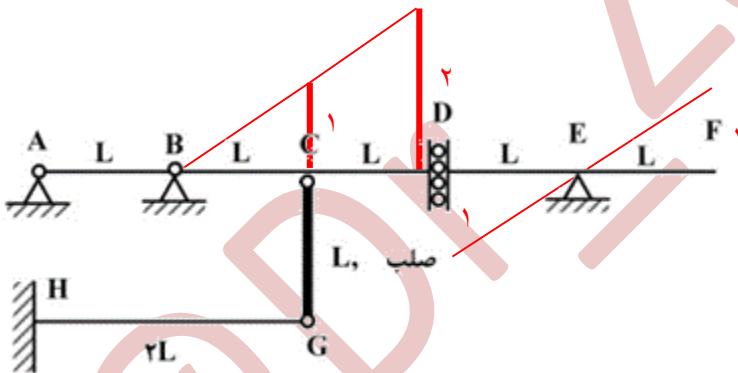
$\frac{8}{3}$ (۲)

$\frac{16}{3}$ (۳)

۱۶ (۴)

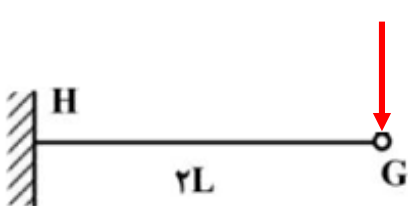
پاسخ سوال ۱۸) گزینه ۳ (دشوار)

- تیر ABCDEF داده شده ناپایدار است و لذا هیچ کدام از گزینه ها صحیح نمی‌باشد ولی با فرض اینکه مفصل C زیر تیر قرار داشته باشد تیر پایدار شده و خط تاثیر آن برابر است با:

$$F_{\max_c} = w \left(2 \times \frac{2L}{2} \right) = 2wL$$

- با توجه به یکسان بودن تغییر مکان نقاط C و G بعلت وجود میله صلب مطابق با روابط حفظی داریم:

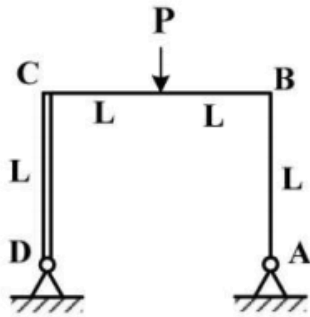

$$\delta_{C_{\max}} = \delta_{G_{\max}} = \frac{F_{\max_c} (2L)^3}{3EI} = \frac{(2wL)(8L^3)}{3EI} = \frac{16wL^4}{3EI}$$

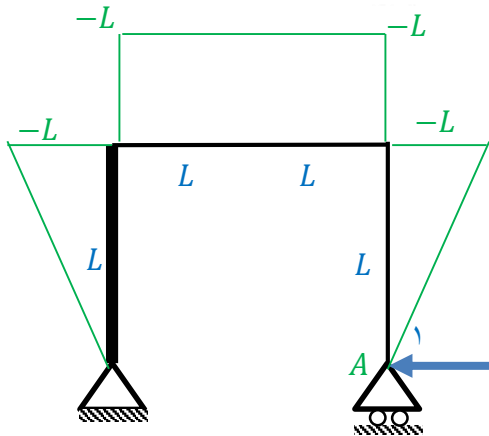
سوال (۱۹)

در قاب نشان داده شده، عکس العمل افقی تکیه گاه A کدام است؟ (صلبیت اعضای AB و BC برابر با EI و عضو CD صلب است).

- (۱) $\frac{3}{7}P$
- (۲) $\frac{3}{14}P$
- (۳) $\frac{3}{28}P$
- (۴) $\frac{3}{35}P$

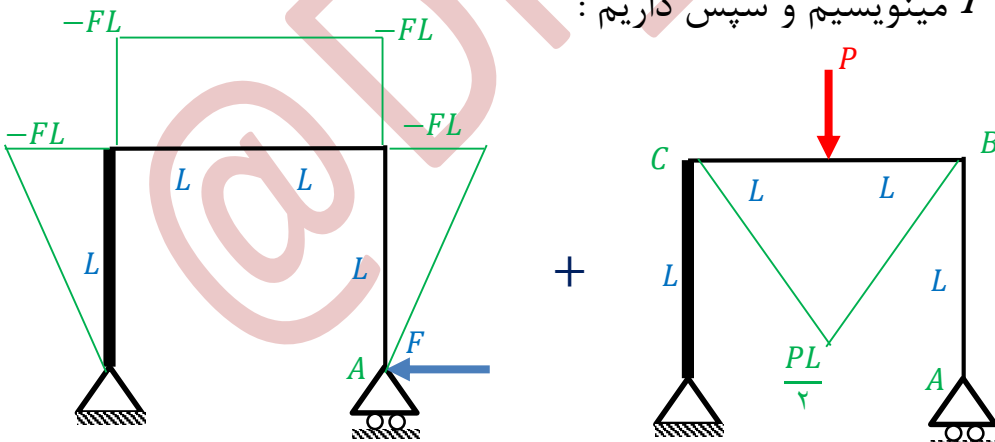
پاسخ سوال (۱۹) گزینه ۲ (متوسط)

- برای محاسبه عکس العمل افقی A ابتدا قید افقی آن را آزاد کرده، سپس با استفاده از رابطه سازگاری و کار مجازی نیروی آن را محاسبه می کنیم: پس مطابق با رابطه سازگاری داریم:

$$\delta_A = 0$$

- برای محاسبه δ_A از روش کار مجازی ابتدا بارگذاری خارجی سازه را به صورت جمع اثر قوای بار P و بار F مینویسیم و سپس داریم:

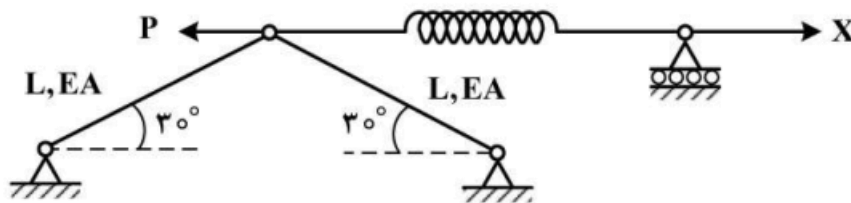
$$1 \times \delta_A = \sum \frac{A_M \cdot \bar{m}}{EI} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{PL}{2} \times 2L}{EI} \times (-L) + \frac{-FL \times 2L}{EI} \times (-L) + \frac{-FL \times L}{EI} \times \left(-\frac{2}{3}L\right) = 0 \Rightarrow F = \frac{3}{14}P$$

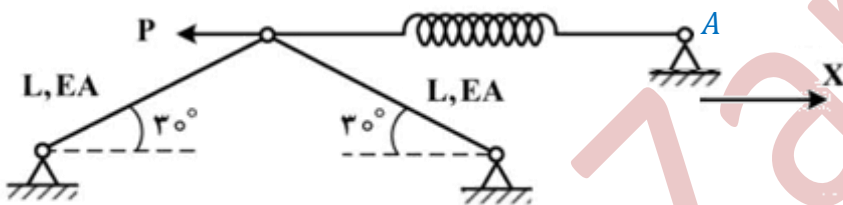
سوال (۲۰)

مقدار نیروی X چقدر باشد تا، انرژی کرنشی سازه نمایش داده شده حداقل گردد؟ ($K_{فتر} = \frac{EA}{2L}$)

- (۱) P
(۲) $\frac{P}{2}$
(۳) $\frac{P}{4}$
(۴) $\frac{3P}{4}$

پاسخ سوال (۲۰) گزینه ۳ (دشوار)

مطابق با مفهوم مینیموم شدن انرژی $\frac{\partial U}{\partial x} = 0$

قضیه دوم کاستیگیانو $\frac{\partial U}{\partial x} = \Delta_A$

• بنابراین می توان گفت که :

$$\Rightarrow \Delta_A = 0$$

• مطابق با سختی در سازه سازه فوق داریم :

$$K_{\text{میله مورب}} = \frac{EA}{L} \cos^2 30^\circ = \frac{3EA}{4L}$$

• برای محاسبه نیروی فتر داریم :

$$F_{\text{فتر}} = x = \frac{K_{\text{فتر}}}{K_{\text{فتر}} + 2K_{\text{میله مورب}}} \times P = \frac{\frac{EA}{2L}}{\frac{EA}{2L} + 2 \times \frac{3EA}{4L}} \times P = \frac{P}{4}$$

موفق باشید

زرفام

۹۹/۱۲/۱۷